

Република Србија

Општинска управа Кучево

Одељење за буџет и финансије

Број.IV-04-40-92/2023

Датум: 27.07.2023. године

Кучево

У П У Т С Т В О
ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КУЧЕВО
ЗА 2024. ГОДИНУ

Кучево, јул 2023. године

На основу члана 31. и члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013- испр, 108/2013, 142/2014, 103/2015,99/16,113/2017..149/20,118/21), и Фискалне стратегије за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину, Одељење за буџет и финансије Општинске управе Кучево доноси:

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КУЧЕВО ЗА 2024. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2025. И 2026. ГОДИНУ

ПРАВНИ ОСНОВ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему. Рокови за доношење Фискалне стратегије и достављање Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти, уређени су чланом 31. Закона о буџетском систему, односно буџетским календаром.

У складу са буџетским календаром тј. 5 јула 2023. године, Министарство финансија је доставило Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2024 годину и пројекција за 2025. и 2026. годину. У складу са чланом 40. и 41. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије издаје **Упутство за припрему буџета општине Кучево за 2024 и пројекција за 2025 и 2026. годину** и доставља га буџетским корисницима до 1. августа.

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

У складу са чланом 112. Закона, све локалне самоуправе и корисници буџетских средстава су у обавези да своје финансијске планове планирају у складу са програмском методологијом. Упутство за припрему програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета је доступно на сајту Министарства финансија www.mfin.gov.rs.

Упутство које вам достављамо, садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих израђујете Предлог финансијског плана за 2024. годину и наредне две фискалне године. У погледу садржине предлога финансијског плана корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. Закона о буџетском систему.

Упутство за припрему буџета општине Кучево за 2024. годину садржи:

1. основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета општине
2. опис планиране политике локалне власти
3. процене прихода и примања и расхода и издатака буџета општине за буџетску и наредне две године
4. обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника
5. смернице за припрему средњорочних планова за буџетске кориснике
6. поступак и динамику припреме буџета општине
7. начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета
8. начин на који ће се исказати програмске информације
9. успостављање новог информационог система за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалних самоуправа

I ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Основне смернице у овом Упутству дају се у складу са Упутством Министарства финансија и Фискалном стратегијом за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину.

Макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним су утицајем изласка из кризе изазване пандемијом и уласком у нову кризу услед оружаног сукоба у Украјини. Иако је у 2022. години, у првој половини остварен солидан раст БДП од скоро 4%, у овом периоду изостали су значајни негативни ефекти геополитичких дешавања на динамику домаће привреде. Већ током трећег квартала раст привреде је успорио на 1,0 %, а у четвртном кварталу економски раст је износио свега 0,5%. Успорена динамика инвестиција и растућа инфлација, уз повећану неизвесност и смањену спољну тражњу, и нешто слабија пољопривредна сезона, главни су фактори који су утицали на динамику економске активности током друге половине 2022. године. Ипак у таквим околностима, остварен је раст БДП од 2,3 % у 2022. години, а раст потрошачких цена у просеку је износио око 11,9%.

Макроекономска кретања почетком 2023. године генерално су на нивоу пројектованих. Процењује се да ће раст БДП у 2023. години износити 2,5%, а у 2024. години ће се убрзати на 3,5 %. Инфлација је у марту 2023. године износила 16,2 % и од тада се налази на опадајућој путањи. Повратак инфлације у границе циља се очекује средином 2024. године.

Основне макроекономске претпоставке за период 2024. годину су :

	2023	2024
Номинални раст БДП, у %	14,3	8,3
Реални раст БДП, у %	2,5	3,5
Потрошачке цене, (годишњи просек) у %	12,5	4,9

Циљеви фискалане политике су усмерени на одржавање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Средњорочни фискални оквир предвиђа постепено смањење дефицита опште државе на ниво 1,5% БДП до 2026. године и пад учешћа јавног дуга испод 52% БДП. Опредељење је да се фискална политика усмери на уравнотежење и стабилизацију јавних финансија како би се поред осталог оснажили фундаменти који подржавају привредни раст. Раположив фискални простор у 2024. години биће опредељен за повећање пензија и плата у јавном сектору, наставак реализације капиталних инвестиција и наставак пореског растеређења привреде.

II ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Пројектована макроекономска политика из Упутства Министарства финансија представља полазну основу у планирању буџета општине за 2024.г. Уз то, у периоду од 2024. до 2026. године општина Кучево ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којим се регулише ова област.

Сходно наведеном, активности у 2024. и наредне две фискалне године биће усмерене на следеће послове:

- урбанизам и просторно планирање,
- одржавање и ширење комуналних услуга (водоснабдевање, прикупљање и одношење смећа, управљање отпадним водама, јавна хигијена, уређење и одржавање зеленила, јавна расвета, саобраћајна инфраструктура и остале комуналне услуге),
- вођење економске и развојне политике,
- улагање у пољопривреду и рурални развој,
- улагање у заштиту животне средине,
- обезбеђивање услова за рад локалних установа у култури,
- организација културних и спортских активности и манифестација,
- опорезивање, финансијско управљање и буџетирање,
- јачање туристичке понуде
- побољшано пружање осталих услуга грађанима у складу са Законом.

Општина Кучево ће обављати поверене и пренесене послове из области:

- државне управе,
- социјалне заштите,
- здравствене заштите,
- предшколског, основног и средњег образовања,
- екологије и очувања животне средине,
- рада инспекцијских служби и др.

Политика локалне власти и у наредном периоду биће реорганизација јавног сектора и консолидација јавних финансија на нивоу јединице локалне самоуправе односно обезбеђење несметаног функционисања Општинских органа и свих корисника буџетских средстава у области образовања, културе, туризма, социјалне заштите. Један од приоритета је и повећање нивоа квалитета општих јавних услуга које се пружају грађанима од стране свих јавних институција. Приоритети су и рационализација трошкова пословања на свим нивоима и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског пословања.

Средства за зараде запослених обезбедиће се у законом утврђеним оквирима, а средства за материјалне трошкове и текуће одржавање опреме и објеката у зависности од исказаних потреба и утврђених приоритета и крајње рационално.

Значајна средства ће се обезбедити и за издвајања за социјалну и дечију заштиту (разни видови једнократних помоћи, регресирање трошкова превоза ђака, стипендије, регресирање трошкова домског смештаја средњошколаца на територији друге општине, бесплатна ужина, бесплатни уџбеници, бесплатна ауто -седишта за бебе, родитељски додатак за бебе, лични пратилац детета и сл), подршка старим и болесним особама кроз финансирање геронто-домаћица, а све у складу са Одлукама СО Кучево. Од септембра 2023. године почиње са применом Одлука о бесплатном боравку деце у вртићу.

У наредном периоду наставиће се са улагањем у одржавање јавне комуналне инфраструктуре и у развој заједнице уопште. Приоритет ће имати програми, односно инвестиције које су започете у овој или ранијим годинама. Наставиће се рад на изради развојних и других пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских институција и фондова.

Локални јавни приходи такође представљају приоритетну област. Ради се на сталном побољшању услова за ефикасно администрирање свих пореских облика како би се равномерно распоредио терет пореских оптерећења на све грађане и повећао број пореских обвезника. У погледу висине пореских оптерећења задржаће се досадашњи ниво уз евентуалне корекције према кретањима у другим општинама на нивоу округа.

III ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2024. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира. Полазна основа за планирање обима буџета за 2024. годину су планирани приходи и примања и расходи и издаци из Одлуке о измени и допуни Одлуке о буџету за 2023. годину, њихова реализација за три квартала 2023. године и њихова процена до краја 2023. године.

На приходној страни се очекује кретање прихода у складу са кретањем БДП, и кориговано очекиваном стопом раста инфлације, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП који се планира у 2024. години 8,3%. Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у обавези да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање и да образложи параметре коришћене за пројекцију таквих прихода.

ВРСТА ПРИХОДА	Процена за 2023. годину	Пројекција за 2024. годину	Пројекција за 2025. годину	Пројекција за 2026. годину
Пренета средства	9.823.927,00	10.000.000,00	11.000.000,00	11.000.000,00
711 Порези на доходак	194.000.000,00	210.000.000,00	226.000.000,00	244.000.000,00
713 Порези на имовину	56.604.458,00	61.000.000,00	64.200.000,00	69.100.000,00
714 Порези на добра и услуге	23.450.000,00	25.000.000,00	27.000.000,00	29.000.000,00
716 Други порези	7.700.000,00	8.200.000,00	8.800.000,00	9.200.000,00
733 Трансфери од других нивоа власти	295.632.873,00	295.450.000,00	295.450.000,00	295.450.000,00
741 Приходи од имовине	12.841.542,00	13.900.000,00	15.000.000,00	16.000.000,00
742 Продаја добара и услуга	14.817.200,00	16.000.000,00	17.300.000,00	18.800.000,00
743 Новчане казне	6.500.000,00	6.700.000,00	6.800.000,00	6.900.000,00
744 Добровољни трансфери	2.700.000,00	2.800.000,00	2.900.000,00	2.900.000,00
745 Мешовити приходи	500.000,00	550.000,00	650.000,00	750.000,00
770 Меморандумске ставке	400.000,00	500.000,00	600.000,00	600.000,00
811 Примања од продаје непокретности	4.630.000,00	5.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00
812 Примања од продаје покретних ствари	400.000,00	400.000,00	300.000,00	300.000,00
841 Примања од продаје земљишта	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
921 Примања од отплате кредита	1.000.000,00	1.500.000,00	0	0
УКУПНО ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	632.000.000,00	658.000.000,00	681.000.000,00	709.000.000,00

Планирани приходи не обухватају приходе од дугорочног задуживања код пословних банака.

Ненаменски трансфер од Републике у 2023. години остао је на истом нивоу као и 2022. године. Тако се и планира за 2024. годину.

Увођење опорезивања земљишта и повећање броја пореских обвезника кроз константно ажурирање базе пореских обвезника у складу са измењеним зонама, боља наплата пореских дуговања, омогућиће повећање прихода буџета по овом основу у наредном периоду. Остали локални приходи планирају се у складу са важећим Одлукама и остварењем из претходног периода Приходи по основу донација, трансфери од других нивоа власти, добровољни трансфери од физичких и правних лица и примања од продаје имовине планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Полазна основа за планирање расхода и издатака је извршење за период јануар –јул 2023. године , процена извршења до краја 2023. године и планиране политике у наредном периоду. Потребно је расходе планирати рационално и економично и наставити са смањењем учешћа јавне потрошње, нарочито из групе конта 42, али водити рачуна да се не угрози пословање буџетских корисника. Ниво средстава који ће преостати за капиталне пројекте у директној је зависности од висине посебних ненаменских трансфера за 2024.годину, оствареног нивоа уштеда у делу текућег пословања свих буџетских корисника и дугорочног задуживања код пословних банака.

Ек.кл ас.	Расходи и и издаци	Процена за	Пројекција за	Пројекција за	Пројекција за
		2023. годину	2024.годину	2025.годину	2026. годину
410	Расходи за запослене	172,733,300.00	175.000.000,00	181.000.000,00	187.000.000,00
420	Кор.робе и услуга	212,702,399.00	223.000.000,00	232.000.000,00	241.000.000,00
440	Отплата камате	590.000,00	900.000,00	800.000,00	700.000,00
450	Субвенције	13.110.000,00	14.500.000,00	14.700.000,00	14,700.000,00
460	Донације и трансфери	135.333.800,00	145.000.000,00	152.000.000,00	162.000.000,00
470	Мере соц. политике	24.148.476,00	26.000.000,00	27.000.000,00	28.000.000,00
480	Остали расходи	45.430.000,00	46.000.000,00	45.450.000,00	45.450.000,00
490	Средства резерви	2.208.080,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00
510	Основна средства	18,843,945.00	20.600.000,00	22.050.000,00	24.150.000,00
540	Набавка земљишта	6.900.000,00	4.000.000,00	3,000.000,00	3.000.000,00
	УКУПНО РАСХОДИ И	632.000.000,00	658.000.000,00	681.000.000,00	709.000.000,00
	ИЗДАЦИ				

Процена расхода и издатака у Табели не садржи планирана капитална улагања по основу дугорочног задуживања код пословних банака.

IV ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

ДИРЕКТНИ КОРИСНИК	Пројекција за 2024. годину	Пројекција за 2025.годину	Пројекција за 2026. годину
Скупштина општине	10.500.000,00	10.900.000,00	11.300.000,00
Председник Општине	16.500.000,00	17.000.000,00	17.600.000,00
Општинско веће	4.900.000,00	5.100.000,00	5.300.000,00
Општинско јавно правобранилаштво	2.350.000,00	2.450.000,00	2.550.000,00
Општинска управа	438.450.000,00	453.050.000,00	472.450.000,00
Предшколска установа “Лане”	84.900.000,00	88.300.000,00	91.800.000,00
Библиотека “Никола Сикимић –Максим”	14.500.000,00	15.000.000,00	15.500.000,00
Центар за културу “Драган Кеџман”	38.500.000,00	40.000.000,00	41.500.000,00
Туристичка организација Кучево	31.000.000,00	32.000.000,00	33.200.000,00
Месне заједнице	16.400.000,00	17.200.000,00	17.800.000,00
Укупно	658.000.000,00	681.000.000,00	709.000.000,00

Корисници буџетских средстава су дужни да предлоге својих финансијских планова сачине у оквиру датих лимита. Приликом планирања буџета, сви буџетски корисници су дужни да одговорно и у складу са објективним потребама, рационално и економично распореде своје трошкове у складу са предложеним ограничењем . У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.). Уколико се услед измењених законских прописа јави потреба за новим активностима и повећаним расходима, исто је потребно детаљно образложити кроз захтев за додатним средствима.

V СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНОВА КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

1. Планирање плате и броја запослених

Приликом планирања плата полази се од Закона о платама у државним органима и јавним службама (Сл. гласник РС, бр. 62/09..21/16,113/17), Закона о систему плата запослених у јавном сектору (Сл. гласник РС, бр. 18/16..95/18..157/20), Уредбе о коефицијентима за обрачун плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима (Сл. гласник РС, бр. 44/08..23/18..157/20), и Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (Сл. гласник РС, бр. 44/01..113/17..48/21). До почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору примењују се основице за обрачун и исплату плата запослених према закључцима Владе Републике Србије.

Средства потребна за исплату плата (група конта 411 и 412) планирају се на нивоу планираних средстава за 2023. годину. Средства се планирају према утврђеним коефицијентима и важећој основици за обрачун плате, **на основу постојећег броја извршилаца, а не на основу систематизованог броја запослених.**

Евентуална корекција планираних средстава за плате извршиће се за у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене у 2024. години.

Када су у питању остала конта из групе 41 – Расходи за запослене корисници не могу планирати исплату поклона у новцу, награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима за директне и индиректне кориснике буџетских средстава, као и друга примања из члана 120. Закона о раду став 1. тачка 4 (Сл. гласник РС, 24/05..95/15..95/18), осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2024. години и новчаних честитки за децу запослених. Такође, у 2024. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне облике награда и бонуса.

Износ средстава потребних за социјална давања запосленима (414) односи се на исплату накнада за одсуствовање са посла (боловање) и исплату отпремнина. Потребно је навести планирани број запослених који ће у току 2024. године остварити право на отпремнину, као и уколико је потребно извршити рационализацију запослених.

Износ средстава за јубиларне награде(416) се мора прецизно планирати код свих буџетских корисника. Потребно је да сваки буџетски корисник, у образложењу наведе списак запослених који ће у 2024. години остварити право на јубиларну награду као и потребне износе.

2. Планирање осталих расхода на економским класификацијама 42, 45, 48

Коришћење услуга и роба (група конта 42) треба планирати што реалније водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова(421).

Средства за сталне трошкове (економска класификација 421) планирати на основу извршења у 2023. години и очекиваног нивоа извршења до краја године, увећано за пројектовану инфлацију за 2024. годину. Препорука је да се смање друге накнаде за рад које нису обухваћене Законом (уговори о делу, привремено повремене послови и сл.).

Средства за текуће одржавање опреме и објеката (425-Текуће поправке и одржавање) планирају се по приоритетима, водећи рачуна да се обезбеди рационално функционисање.

У оквиру субвенција конто 45, потребно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања субвенција треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Остали расходи из групе 48 се планирају крајње рестриктивно, препоручљиво је до износа који је био опредељен 2023. године. Средства за ове намене распоредиће се након спроведеног конкурса.

3. Класа 5- Издаци за нефинансијску имовину

Набавка административне опреме и других основних средстава за редован рад потребно је да се планира са максималним уштедама, само за набавку неопходних средстава за рад. У образложењу обавезно навести оправданост набавке основног средства.

Приликом планирања набавке информисати се о свим алтернативним изворима финансирања као што су конкурси и фондови међународних и домаћих организација, републичких органа, донатора и разних спонзора. Веома је битно не исказивати као капиталне издатке текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме, којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње и којима се не увећава њихова инвестициона вредност, већ да се расходи за молерске, зидарске радове,

поправке и електричне опреме и сл. планирају на апропријацији економске класификације 425-Текуће поправке и одржавање.

Средства за капитално одржавање (значајни дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др) планирају се на контима класе 5.

4. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте за 2024- 2026. годину

Капитални пројекти се односе на:

1. изградњу (куповину) зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
2. унапређење односно капитално одржавање постојећих зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
3. обезбеђивање земљишта за изградњу ;
4. пројектно планирање;
5. набавку опреме и машина чији је век трајања односно коришћења дужи од пет година , а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти треба да се планирају у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима (Сл.гласник РС, бр. 51/19,139/22).

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката треба имати у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те сходно томе размотрити могућност вишегодишњег финансирања истих, у циљу спречавања оптерећења буџета. Напомињемо да је Законом о буџетском систему прописано да корисници могу преузети обавезе по уговору који се односи на капиталне издатке за више година уз сагласност извршног органа општине, тако да је потребно да такву обавезу (већ насталу-и/или планирану) укључити у план буџета капиталног пројекта само у износу који доспева у тој години.

Корисници буџетских средстава су у обавези, да искажу све **вишегодишње** планиране капиталне пројекте, који су започети у 2023. години, као и планиране издатке за нове капиталне пројекте у 2024. години.

Поред тога корисници су и у обавези да поред издатака за вишегодишње пројекте, искажу капиталне издатке за **једногодишње** пројекте (чија реализација траје годину дана).

Корисници буџетских средстава дужни су да органу надлежном за послове финансија доставе планиране капиталне пројекте за буџетску и наредне две године, приказане у табели (Табела Преглед капиталних пројеката). Средства за капиталне пројекте се планирају на контима групе 51, 52 и 54.У наведеним табелама, корисници су у обавези да искажу планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, по контима на трећем и четвртном нивоу и то:

- 1) Издатке за израду пројектно –техничке документације на конту 5114
- 2) Издатке за експропријацију земљишта на конту 5411
- 3) Издатке за извођење радова на изградњи, односно извођењу радова на капиталном одржавању на контима 5112 и 5113
- 4) Издатке за ангажовање стручног надзора на контима 5114 .

Ради реалног планирања издатака капиталног пројекта, неопходно је да корисници образложе тренутни статус дозвола и сагласности (локацијска, грађевинска дозвола, сагласности одговарајућих јавних предузећа) које су неопходне за почетак извођења радова. Корисници су дужни да планирају расходе, који су у вези са добијањем ових дозвола и сагласности, на одговарајућим контима.Обавезно је да се исказе и да ли су регулисани имовинско-правни односи везано за капиталне радове.

Такође, на основу свеобухватне процене потреба, пројекте је потребно рангирати по приоритетима, у складу са усвојеним стратешким документима, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти и пројекти за које су обезбеђене потребне дозволе. **Уколико наведени капитални пројекти не буду имали образложење тренутног статуса пројекта, не могу бити укључени у буџет.**

Препоручујемо да се приликом планирања капиталних издатака прикупе информације о свим могућим изворима финансирања као што су конкурси, домаћи и међународни фондови и да се планира сопствено учешће или суфинансирање капиталних пројеката. У том циљу неопходно је да редовно сарађујете са Одељењем за локални економски развој општине Кучево.

Приликом припремања предлога финансијских планова буџетских корисника мора се поштовати Правилник о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем (Сл. гласник РС, 20/7.,63/15).

VI ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ

На основу Упутства за припрему буџета, корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и годишњег финансијског плана.

Први корак у планирању треба да буде израда програмских активности и пројеката на униформним обрасцима за израду програмског буџета. У највећем броју случајева буџетски корисник обавља једну-до две програмске активности и планира одређени број пројеката (нпр. изградња објекта). На пројекат се распоређују расходи који се обављају у одређеном временском периоду у току године, али не сваке године. Пројекте мале вредности не треба исказивати посебно већ у оквиру програмске активности.

Предлог финансијског плана корисника буџетских средстава за 2024. годину и наредне 2 године треба да буде у оквиру датих ограничења. Потребно је да, у складу са чланом 37. Закона о буџетском систему (Службени гласник РС”, 54/2009103/15 и 72/19..149/2020), **предлог финансијског плана садржи :**

- Предлог плана прихода и примања, по контима
- Табела 1- Програм
- Табела 2 –Програмска активност
- Табела 3 -Пројекат
- Захтев за додатна средства
- Табелу –Планирана маса средстава за плате ,
- Табелу – Број запослених у 2024. години
- Табела – Капитални пројекти 2024-2026. година
- Детаљно **писано образложење за сваку табелу**
- Родну анализу расхода и издатака
- Извештај о учинку програма за првих шест месеци 2023. године (уколико већ исти нисте доставили Одељењу за буџет и финансије)

Предлог финансијског плана, као и до сада мора бити исказан по изворима финансирања (01, 04- сопствени приходи, Остали извори прихода-07 и 08...).

Уколико буџетски корисници имају потребу за новим активностима и не могу се уклопити у задате лимите, потребно је да дају детаљно писмено образложење оправданости **Захтева за додатна средства.**

Табелу Планирана маса плата и број запослених, попуњавају директни и индиректни корисници чије се плате финансирају из буџета општине, а Табелу Капитални пројекти попуњавају сви корисници буџетских средстава који имају потребе за истим и за које постоји реална могућност да се реализују.

Месне заједнице своје потребе достављају Одељењу за буџет и финансије. Потребно је приходе и расходе исказати по свим изворима финансирања. Потребе за капиталним улагањима посебно исказати у Табели Капитални пројекти. Обавезно је доставити и писано образложење за све расходе и издатке.

Напомињемо да приликом планирања апропријација обавезно планирате и обавезе из претходног периода **Захтеви који нису исказани по програмској структури или не садрже детаљно образложење из којег се јасно може утврдити намена планираних средстава, неће се разматрати.**

Предлог финансијског плана за буџетску 2024. годину и наредне две фискалне године треба доставити на прописаним обрасцима, које сте до сада користили. Предлог се доставља у писаном облику, потписан од стране директора и оверен печатом. Предлози се достављају Одељењу за буџет и финансије.

Рок за доставу тражених података је до 15.09.2023. године.

VII НАЧИН ИСКАЗИВАЊА РОДНЕ АНАЛИЗЕ БУЏЕТА

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања. До 2024. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему(“Службени гласник РС”, 103/15 и 72/19), путем плана његовог постепеног увођења.

Увођење родно одговорног буџетирања подразумева да буџетски корисници укључе у своје финансијске планове принцип родне равноправности. Буџетски корисници се подстичу да у поступку израде програмског буџета кроз програме, програмске активности и пројекте у оквиру своје надлежности, припремају индикаторе који се односе на лица, тако да они буду разврстани по полу. **Родно одговорно буџетирање омогућава одговор на питање да ли жене и мушкарци у једној локалној заједници имају једнак приступ ресурсима, да ли једнако учествују у одлучивању и да ли имају једнаке користи од употребе ресурса.**

Потребно је да корисници буџетских средстава формулишу најмање један родно одговорни циљ у оквиру програма , и у оквиру програмске активности и/или пројекта дефинисаних тим програмом, искажу најмање један родни индикатор који адекватно мери допринос циља унапређења равноправности између мушкараца и жена.

VIII НАЧИН ИСКАЗИВАЊА ПРОГРАМСКИХ ИНФОРМАЦИЈА

Програмски буџет представља ефикасан механизам за спровођење реформе управљања јавним финансијама. Министарство финансија је саставило Упутство за израду програмског буџета и објавило на свом сајту.

Програмску структуру корисника буџета чине три програмске категорије: **програм, програмска активност и пројекат**, којима се групишу расходи и издаци. Те програмске категорије распоређене су у два хијерархијска нивоа. На вишем нивоу су програми, а на нижем су програмске активности и пројекти који им припадају.

Програмска активност је текућа делатност корисника буџета и није временски ограничена.

Пројекат је временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе остварењу програма. Може се односити на капитално улагање, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и сличне подухвате који доприносе квалитетнијем пружању јавних услуга.

Јединице локалне самоуправе своју програмску структуру утврђују на основу листе програма и програмских активности **униформних за све јединице локалне самоуправе.** Ту

листу је утврдила Стална конференција градова и општина (СКГО) у **Анексу 5.** наведеног Упутства. У тој листи је за програме и програмске активности утврђена њихова шифра, назив, сектор коме припадају и сврха.

Уколико се услед нових надлежности или специфичних околности појави потреба за отварањем нове програмске активности која није део униформне програмске структуре из Анекса 5, јединица локалне самоуправе упућује захтев Министарству финансија за отварање нове програмске активности. Министарство финансија разматра поднети захтев и обавештава јединице локалне самоуправе да ли је нова програмска активност одобрена или одбијена. Ако је програмска активност одобрена Министарство финансија додељује шифру програмске активности и нова програмска активност постаје саставни део униформне програмске структуре из Анекса 5.

По програмској методологији за сваки програм, програмску активност и пројекат је потребно утврдити циљеве, индикаторе, којима се мери постизање тих циљева и циљане вредности индикатора за следеће три године.

Опис програма, програмских активности и пројеката, као и њихових циљева и индикатора саставни су део образложења Одлуке о буџету у складу са чланом 28. Закона о буџетском систему. Стога неопходно је да сваки буџетски корисник испуни обрасце за своје програмске активности и пројекте. Посебно је потребно обратити пажњу на шифарник програма и програмских активности и индикаторе.

Напомињемо да су корисници буџета локалне власти у обавези да достављају локалном органу управе надлежном за финансије **Извештаје о учинку** програмске активности и пројеката (полугодишњи и годишњи) на прописаном обрасцу. Полугодишњи извештај за 2023. годину о учинку програмске активности и пројеката је обавезан елемент предлога финансијског плана буџетских корисника за 2024. годину.

На основу информација које је стекао током спровођења програмске активности или пројеката, корисник буџета израђује нацрт образложења спровођења програмске активности или пројеката. При томе, врши анализу напретка у остварењу циљева и степена извршења буџета током извештајног периода. У образложењу се истичу:

- најзначајнија достигнућа,
- најзначајнија одступања од плана реализације или констатација да се реализација врши према плану,
- могући проблеми у даљем спровођењу плана, као и предлози за њихово решавање,
- утицај који резултат спровођења програмске активности или пројекта у извештајном периоду може имати на учинке и средства планирана за наредни извештајни период (шестомесечни или годишњи),
- додатни релевантни подаци који се не прате кроз показатеље учинка.

Министарство финансија је израдило **Упутство за праћење и извештавање о учинку програма** и исто је доступно на сајту www.mfin.gov.rs. и сајту СКГО-секција **Програмски буџет.**

Напомињемо да су буџетски корисници дужни да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима транспарентности.

IX ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЗА ПРАЋЕЊЕ, КОНТРОЛУ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА

Почетком 2021. године, у складу са циљевима Владе РС, Управа за трезор у оквиру својих надлежности започела је са реализацијом пројекта успостављања новог информационог система за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета.

Систем пружа увид у Одлуке о буџету, увид о расположивим средствима по утврђеним апропријацијама, као и контролу извршења до износа расположивих апропријација. Праћење, контрола и извештавање врши се по свим елементима буџетске класификације у складу са чланом 29. Закона о буџетском систему.

Евидентирањем расхода и издатака на основу података из платног промета Управе за трезор обезбеђује се дневно праћење усклађености коришћења средстава у односу на усвојене Одлуке о буџету и онемогућава се реализација плаћања која нису у складу са расположивим износима на апропријацијама.

Функционалности система омогућавају извршавање следећих активности:

- Регистрацију корисника и администрацију корисничких налога;
- Учитавање шифарника буџетских класификација и шифарника платног промета;
- Учитавање приходних и расходних апропријација утврђених Одлуком о буџету, Изменама и допунама Одлуке о буџету јединице локалне самоуправе, као и актом о привременом финансирању;
- Учитавање промена над апропријацијама током буџетске године;
- Аутоматско преузимање података о прослеђеним и реализованим платним налозима из платног промета Управе за трезор;
- Контролу и одбијање платних налога који би довели до нарушавања расположивих износа на утврђеним апропријацијама;
- Преглед и сравање непрепознатих уплата и исплата у систему;
- Преглед података о блокираним корисницима јединица локалних самоуправа по основу принудне наплате;
- Извештавање.

Јединице локалне самоуправе читавањем структурираних фајлова достављају податке о утврђеним апропријацијама, променама апропријација у току буџетске године, повраћајима и прекњижавању погрешно евидентираних расхода и издатака односно прихода и примања. Извршавање платних трансакција врши се у складу са прописаном структуром” позива на број задужења” Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку обављања платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора (Сл. гласник РС, бр. 91/2020..132/2021).

Руководилац Одељења за буџет и финансије

Тања Живковић